

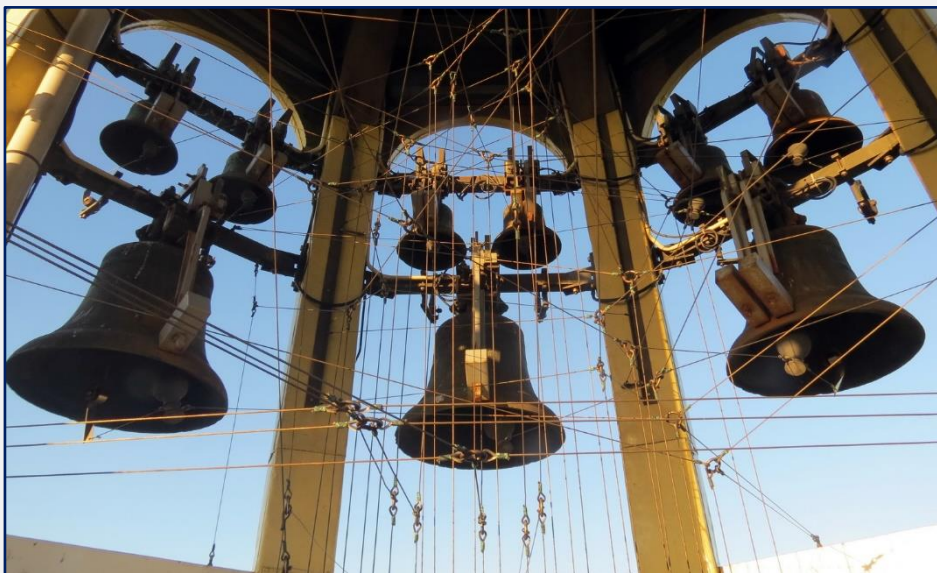
De klepel hing in Middelstum

Misschien een wat mysterieuze titel voor het laatste Zeezwaluw Suffertje van 2023, maar aan het eind begrijpen jullie alles. Het begon allemaal met de ontmoeting van Marten, een medezeiler die zijn zeilboot Laska voor de winter op de kant in Lauwersoog heeft staan.

Hij woont niet op de boot maar in Middelstum. Als Marten wat aan zijn boot gewerkt heeft komt hij meestal even buurten bij ons. Even warm worden, een kopje koffie met wat lekkers onder het genot van interessante wederzijdse verhalen. Marten zit vol met verhalen. Hij heeft nl een oude bakkerij in Middelstum gekocht die nog steeds verbouwd wordt. Als eerste object werd nl. de immense schuur aangepakt waar hij zijn houten woodcore S-spant boot Laska wilde bouwen. De hele boot, inventaris, lopend want etc. heeft hij zelf gebouwd zoals op [zijn website](#) is te lezen.

Naast zijn werk als goud- en zilversmid, bouwen van zijn boot, is Marten ook lid van de commissie van het

[Hemony-carillon](#) van de [Sint Hippolytuskkerk](#) (een gotische kerk) in Middelstum (Gr), wat een monument in een monument is. Het is de moeite waard om daarmee zorgvuldig mee om te gaan. Daarom is er een commissie, met enthousiaste vrijwilligers, in het leven geroepen om te zorgen voor het onderhoud en de bespeeling van dit kostbare instrument. Het kerkgebouw is sinds 2014

overgegaan naar de Stichting Oude Groninger Kerken (SOGK) en de ["vrijwilligerscommissie"](#) valt daar nu ook onder.

Omdat het carillon zo bijzonder is en hij er veel van weet en onderhoud aan doet, heeft Marten al een keer aangegeven dat hij ons het Carillon wel wil laten zien. Dat is natuurlijk leuk om te doen samen met iemand die er heel veel vanaf weet. We waren eigenlijk te druk om daar een afspraak over te maken. Op een dag dat Marten bij ons op de koffie was, bood hij aan om samen een keer naar Groningen te gaan voor gas en diesel, hij moest er zelf ook heen. Dat was prima voor ons uiteraard.

28 november was voor ieder een geschikt moment. We hadden alle spullen gereed gezet, Riens zou mee voor een "rondje shoppen" in Groningen terwijl Ineke in die tijd even met de bus naar de supermarkt op en neer zou gaan. Mooi geregeld dachten we.

Maar nix bleek minder waar, Marten had de 28ste een hele dag gepland samen met ons. 's ochtends een rondje Groningen, lunchen in Middelstum en dan 's middags een bezoek aan de Hippolytuskkerk met het bijzondere carillon in Middelstum. Daar hadden we beiden natuurlijk wel oren naar!

Na een kopje koffie op de Zeezwaluw, hebben we met de auto eerst het "rondje Groningen" gedaan, voor we naar Middelstum gingen. Marten gaf ons een rondleiding in zijn huis, de verbouwde bakkerij. We zagen de grote schuur met apparatuur voor de bouw van "Laska" en zijn naastgelegen workshop en winkel voor zijn [goud- en zilversmederij](#). Indrukwekkend!

Na de heerlijke lunch bij Marten, wandelden we de 2 straten naar de [Sint Hippolytuskerk](#) (1445). De kerk staat centraal in het dorp rondom in het groen. Het deed ons erg denken aan de plek waar de Hervormde Kerk in Willemstad staat.

Pad langs de Hippolytus kerk

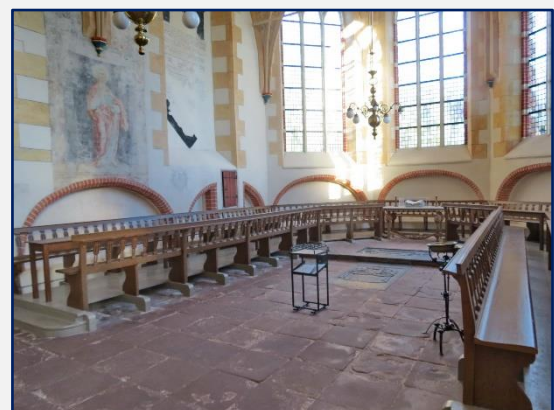

Leilinden

In de kerk, die pas gerestaureerd was, stond het prachtige van Oeckelen [orgel](#) (1863), mooie schilderingen op wanden en plafond die beschadigd waren, maar niet gerestaureerd mogen worden.

Van Oeckelen Orgel 1863

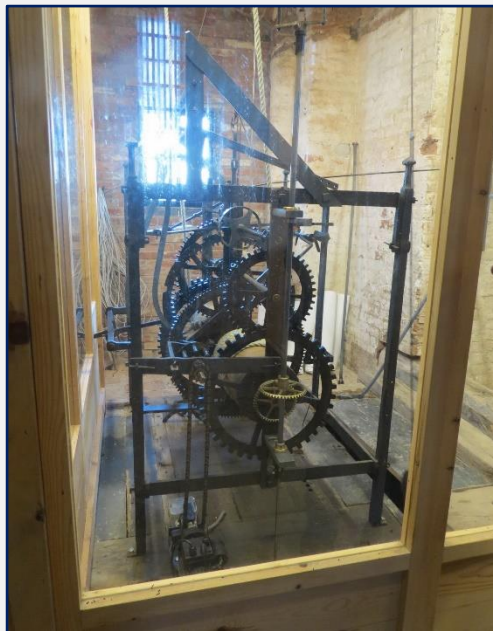

Overzicht kerk met schilderingen

Via de ruimte achter de kerk waar de klokkenluider de kerkklok luidt, ging het verder omhoog in de klokkentoren via smalle trappen.

Het eeuwenoude uurwerk

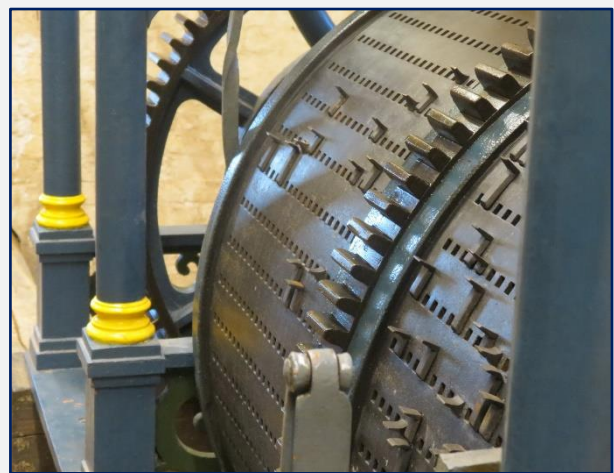
Het raderwerk

In een ruimte, halverwege de kerktoeren, staat het enorme uurwerk uit 1561 wat kortgeleden gerestaureerd is.

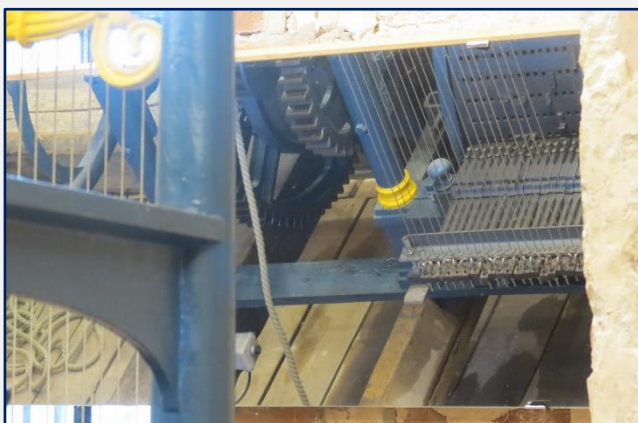
Apart daarvan staat de speeltrommel, waar verschillende melodieën op kunnen worden "gestoken", voor de bespeeling van het carillon. Het is geweldig dat dit bewaard is gebleven en ook nog steeds werkt.

De speeltrommel

Detail speeltrommel

Detail speeltrommel met bedieningslijnen

detail speeltrommel raderwerk

Nog verder omhoog via steeds smaller wordende trappen (geen sinecure voor 2 zeeschuimers) tot een ruimte waar de 4 uurwerken (elke zijde van de toren 1) zijn.

Eén van de luikjes die open kunnen is voor de gigantisch lange vlaggenstok met vlag.

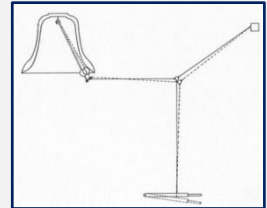
Met een speciaal systeem wordt op feest- en bijzondere dagen de vlag naar buiten gestoken. Pas is de oude (zwarte) houten vlaggenstok vervangen door een lichtere aluminium versie.
Het geheel ziet er nu piekfijn uit!

Weer 2 trappen omhoog waar we het speciale handklavier voor het Hemony carillon zien.

Hier bespeelt de beiaardier het handklavier voor speciale concerten, terwijl de toeschouwers in de kerk zitten te luisteren. De beiaard is ingericht met een zogenaamd "broeksysteem".

Dit is een eenvoudig draden stelsel tussen de toets en de klepel. Daar is dus die klepel uit dit verhaal! Zie tekening ter verduidelijking.

Niet alleen wij vonden dit indrukwekkend, ook hele kolonies vliegen hadden deze ruimte als winterwoonplaats gekozen. Ze zaten zelfs op de bollen van het handklavier. Daarna nog één hele smalle trap naar boven om zijwaarts bukkend, net onder het Carillon uit te komen. De klokken hangen boven de trans van de toren.

De smalle trap naar boven

Het Hemony carillon en lijnenspel

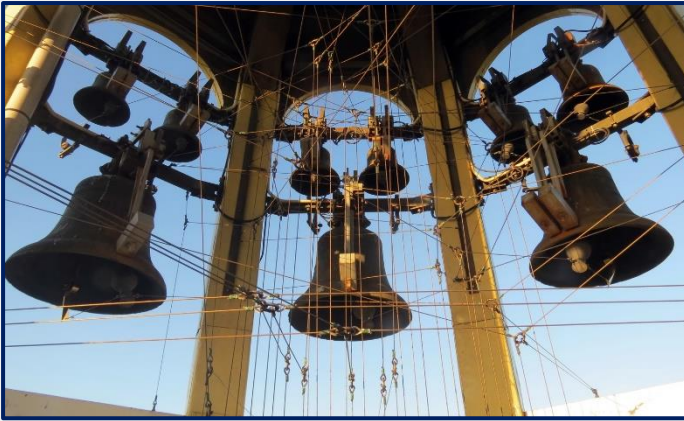

Het eerste dat opvalt is dat Marten en Ineke op de knieën onder het "broeksysteem" (de draden dus) moeten zitten. Meer ruimte is er niet onder de bediening van het carillon. Riens kon op de trap staan en had een geweldig uitzicht op het carillonen de omgeving.

Nog wat meer fotos van het carillon en omgeving

De klokken van het carillon

klok met klepel

uitzicht vanonder het carillon over de omgeving

We hadden vandaag heel erg veel geluk want het was een mooie droge dag (na 2 weken regen) terwijl het zonnetjes ook nog scheen.

Nog een prachtig uitzicht oer Middelstum

Marten legde uit wat we allemaal aan de klokken konden zien (randversiering, broeksysteem en gewichten). Het is te veel en te speciaal om hier allemaal te vertellen. De links in de tekst leiden naar de website waar het veel beter beschreven wordt dan wij hier kunnen doen. De vele fotos geven een goed beeld hoe bijzonder het was. Wij vonden het adembenemend.

Na al dit moois moesten we afscheid nemen van het carillon en natuurlijk al die smalle trappen weer naar beneden. Marten als laatste om alle deuren weer af te sluiten.

Weer bij de auto aangekomen, was het al vrij laat en Marten stelde voor om ons terug te brengen naar Lauwersoog. Prima wat ons betrof, het was nog wel een stukje rijden. Het was een mooie rit terug in de vallende schemering met een prachtige zonsondergang over de uitgestrekte landerijen in het Groningse landschap. Geen fotos helaas.

Marten hielp ons nog met alle inkopen uit de auto onder de Zeezwaluw te zetten voor hij terugreed naar Middelstum. We hebben genoten van deze dag samen en veel geleerd over klokken, klepels, carillons, commissies en oude kerkgebouwen. Nog even alle (zware) inkopen via de lijnenlift aanboord hijsen en wij onszelf via de ladder. De laatste trap voor van vandaag!

Na een mooie en gezellige dag, hebben we de klok horen luiden en weten nu waar de klepel hangt!

Met bovenstaand carillonklokken-uitje willen we ook het jaar 2023 van het Zeezwaluw Suffertje uitluiden. Uiteraard weer met een zelfgemaakte kaart, dit keer met een echt sneeuw wonderland vanuit Lauwersoog. Een week lang hadden we hier sneeuw wat bleef liggen dus uitermate geschikt voor onze eerste Sneeuw Kerstkaart in jaren!

We willen iedereen "Warme Kerstdagen en een Voordewinds 2024" wensen.

In het nieuwe jaar 2024 zijn we er weer met nieuwe avonturen.

